

Uma WIJNANTS Directeur Kerk in Nood

In een dramatische oproep „aan iedereen die hen steunt via Kerk in Nood” vragen kerkleiders uit Syrië en Irak om van Aswoensdag een gebedsdag voor de christenen in hun landen te maken. Samen met Belgische bisschoppen reisde Uma WIJNANTS, sinds 2008 directeur van Kerk in Nood België, enkele maanden geleden naar het noorden van Irak en bezocht er door IS verdreven vluchtelingen.

‘Leven in een niemandsland heeft zijn voordelen’

Erik DE SMET

Een levensgroot beeld van stichter ‘spekpater’ Werenfried VAN STRAATEN houdt ons in de vestibule van het kantoor van Kerk in Nood België in de abdij van Park in Heverlee een bedelhoeft voor. „Mensen vragen me soms of het niet *ambetant* is steeds te moeten bedelen”, stelt Uma WIJNANTS. „Ik doe het echter niet voor mezelf, maar voor het geluk van anderen. Het moeilijkste aan mijn job is neen te moeten zeggen aan wie ons steun komt vragen.”

– Velen kennen Kerk in Nood nog uit de tijd van de spekpater en de Koude Oorlog. Wat doet de organisatie vandaag?

De spekpater viel op door zijn charismatische aanpak en zijn krasse taal. Wij zetten zijn werk voort, maar intussen is de context helemaal anders. Van één kantoor in 1947 groeiden we naar twintig wereldwijd. Onze kernactiviteit blijft in dienst staan van de Kerk, meer bepaald in de ‘nichemarkt’ van projecten van religieuzen en bisdommen, zowel pastoraal als sociaal-caritatief. Jaarlijks noteren we zo’n 8.000 aanvragen voor steun. Die kunnen we aan zo’n 6.000 geven. Prioriteit zijn de crisisgebieden: Centraal-Afrika, India, het Midden-Oosten. Kerk in Nood is al sinds 1982 aanwezig in Irak. Vandaar de solidariteitsreis die ik met drie Belgische bisschoppen mocht ondernemen naar het noorden van Irak.

– Wat deed die reis u persoonlijk?

Ik kom wel vaker in gebieden waar onheil dagelijkse kost is, maar in Irak en Syrië gaat het om een uitzichtloze tragedie. Al onze bezoeken verliepen hoogst emotioneel. Net zoals in Haïti na de aardbeving in 2010 zag ik er de wanhoop in de ogen van de mensen. Ze smeekten ons hen niet te vergeten en voor hen te bidden. En dan moet het ergste er nog komen, denk ik dan. Vlak bij het front bezochten we een klooster met twee monniken die van geen wijken willen weten, omdat ze menen dat ze net in de uitzichtloosheid gestalte kunnen geven aan Christus’ liefde. Prachtig, toch? Blijkbaar is Gods liefde voor hen zo groot, dat ze menen alles aan te kunnen. Hoe dan ook hebben wij een verantwoordelijkheid voor de christenen in het Midden-Oosten en daarom zal Kerk in Nood hen bijstaan.

„Stilte maakt mijn hoofd vrij om scherper te luisteren naar de noden van de mensen”, zegt Uma Wijnants. © Mine Dalemans

– Bent u zelf gelovig?

De Bijbel is ontzettend belangrijk voor me, ik vind er de woorden die mijn geloof voeden. Maar ook de stilte doet dat. Elk jaar ga ik op retraite bij de monialen in Opgrimbie, in volkomen stilte en eenzaamheid. De eerste keer hield ik het welgeteld anderhalve dag uit, nu lukt het

„Syriëstrijders zijn Belgen die hier opgroeiden. Ik snap hun gevoel van frustratie”

me een week. Het is pure concentratie op jezelf en op God. Zo kan ik het hoofd vrijmaken om scherper te luisteren naar de noden van de mensen. In mijn kantoor in Heverlee staat een beeld van de aankondiging van de engel aan Maria, gemaakt door de monialen. Maria’s bereidheid zet me aan te vragen wat ik kan doen en ik zal zoveel mogelijk ‘ja’ zeggen op wat me

wordt gevraagd. Ik leer ook veel van christenen die in moeilijke situaties leven en die ons in Heverlee komen opzoeken. Zelden zie je ze pessimistisch of neerslachtig. Hun vreugde is de vreugde van het evangelie en dat trekt me mee.

– Hoe kwam u op deze plaats terecht?

Ik groeide op in Linter, tussen Tienen en Sint-Truiden. Ik studeerde bedrijfscommunicatie en werkte een tijd als loketbediende bij de Christelijke Mutualiteiten. Ik kwam dus toen al rechtstreeks in contact met veel miserie. ’s Avonds en ’s weekends studeerde ik godsdienstwetenschappen in Antwerpen, maar dat ik in 2006 terecht kwam bij Kerk in Nood, was eigenlijk puur toeval.

– U werd, samen met uw broer, geadopteerd door Vlaamse ouders. Hoe ervoer u dat?

Eerlijk? Als geadopteerd kind en nu nog als volwassene leef ik in een niemandsland. Elke week beleef ik wel iets dat me het gevoel geeft dat ik een vreemdeling ben en blijf. „Spreekt u Nederlands, mevrouw?” of „misschien kent u onze ge-

bruiken nog niet zo goed”... Terwijl ik hier en in het Nederlands opgroeide. In mijn geboorteland India ben ik echter evenzeer een vreemdeling. Ik blijf altijd anders. Moet ik per se tot iets behoren of mag ik ook mezelf zijn? Het leven in een niemandsland heeft echter ook zo zijn voordelen, bijvoorbeeld dat ik me eigenlijk overal in de wereld thuis voel. Hokjes zoals nationaliteit, ras of kleur zijn voor mij van geen belang. We vergeten vaak dat de Syriëstrijders Belgen zijn die hier opgroeiden. Ik snap hun gevoel van frustratie. Als persoon van buitenlandse afkomst hoor je er nooit voor honderd procent bij. De Belgen hebben dan ook dringend nood aan een mentaliteitsverandering die mensen in staat moet stellen elkaar te aanvaarden. Als geadopteerde heb je echter ook makkelijker toegang tot verschillende werelden. Je kunt het begrip ‘wij’ heel divers invullen, stel ik zelf vaak vast. Eigenlijk is dat fantastisch.